

Viatjant per les Religions del Món

HINDUISME

Universitat de Girona
Facultat de Turisme

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
i Qualitat Democràtica
**Direcció General
d'Afers Religiosos**

unesco
Càtedra UNESCO
de Políticas Culturales
y Cooperación,
Universidad de Girona

CÀTEDRA D'ART I CULTURA
CONTEMPORÀNIA

 Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
i Qualitat Democràtica
**Direcció General
d'Afers Religiosos**

 Agència
de Gestió
d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca
AGAUR

Viatjant per les Religions del Món

Aquesta publicació forma part del Projecte Viatjant per les religions del Món.

Convocatòria DGAR2207 per a projectes de recerca en matèria d'afers religiosos 2023-24.

Coordinació de la publicació: Silvia Aulet Serrallonga i Luisa Díaz Botero

Text desenvolupat per: María Angélica Álvarez Orozco y Luisa Díaz Botero

Disseny y Maquetació: Luisa Díaz Botero

Revisió lingüística y traducció: Silvia Aulet Serrallonga i Silvia Grau Parramon

Fotografies

CONTINGUTS

DESCRIPCIÓ	4
Creador	4
On és	4
Bases	5
Què significa ser hinduista?	8
Doctrines de l'hinduisme	8
CALENDARI DE FESTIVITATS	10
Diwali	10
Festival del Camello de Bikaner	11
Makar Sankranti	11
Raksha Bandhan	12
Dusserha	12
Holi	13
Kamada Ekadashi	13
Maha Shivarati	14
PATRIMONI RELIGIÓS	15
Patrimoni Material	15
Angkor Wat	16
Templos Khajuaraho	17
Templo Meenakshi Amman	18
Templo Sri Venkatswara	19
Templo Prambanan	20
Templo Karni Mata	21
Templo Akshardham	22
Templo del sol de Konarak	23
Templo Sri Virupaksha	24
Otros llocs hinduistes inscrits a la UNESCO	24
Patrimoni Immaterial	25
Rituals, tradicions i alimentació	25
Símbolo Om	25
Pujas	25
Peregrinar	25
Boda	26
La dieta hinduista	26

DESCRIPCIÓ

L'hinduisme té l'origen al voltant de l'any 1.500 a.C. Agrupa un conjunt de creences i pràctiques de característiques diverses a nivell espiritual, metafísic, filosòfic, costums, cultes i rituals. És un sistema religiós originari de l'Índia sense rituals comuns, ni dogmes, però sí amb principis ètics basats en una conducta exemplar per trobar la il·luminació o l'alliberament. Els seus elements principals són la creença en el Brahman com a principi suprem universal, la causa i la fi de l'existència, el **karma**, **dharma**, **samsara** i **moksha**.

Déu Ganesha ¹

Creador No hi ha com a tal un creador de la religió. No obstant això, els pobles Arios van començar a arribar al Nord-oest de l'Índia des de l'Àsia central, assentant-se a les planes del riu Ganges, a les quals s'atribueix l'inici d'aquestes pràctiques religioses. Dins del seu llegat s'inclouen himnes i poemes religiosos anomenats Vedas. En arribar es van trobar amb civilitzacions de l'Índia i van crear i interrelacionar els costums Dràvids, Arios i d'altres cultures presents a l'Índia. Aquest procés dinàmic es va anomenar la "tradició Hinduista". Dins la qual es manté la diferència d'idiomes i de tradicions. Origen Indo-Europeu: Relacionat amb el Sanscrit clàssic tradicional del poble Ario, on s'inclou Bengali, Punjabi, Oryia, Marathi and Gujarati, Hindi al nord i centre de l'Índia. Llenguatges Dràvids del sud de l'Índia Telugu, Tamil, Kannada i Malayalam.

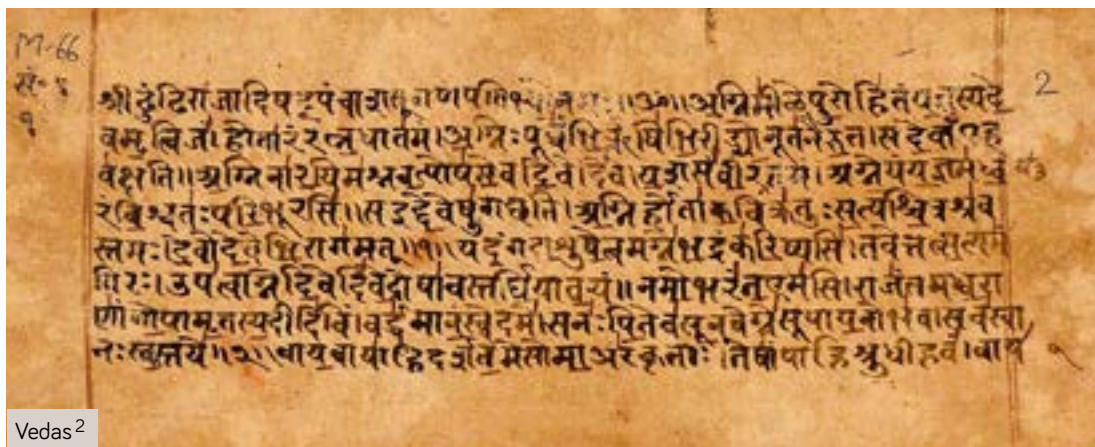
Karma: Acció

Dharma: Deure

Samsara: Reencarnació

Moksha: Alliberament

Vedas: Himnos y poemas religiosos

Vedas ²

On és És l'espiritualitat predominant a l'Índia, el Nepal, Illa de Maurici a Àfrica i Illa de Bali a Indonèsia. A l'Índia, prop de 1.000 milions de persones es consideren hindús.

El procés de formació de l'hinduisme va anar evolucionant mentre el seu saber s'alimentava de les diferents creences de la població, especialment les tribus nòmades indoeuropees que adoraven la natura.

Uttarakhand³

Bases La tradició hinduista es basa principalment en un conjunt de valors, creences i pràctiques religioses dels pobles de la vall de l'Indus que accepten l'existència d'un Déu creador. És un sistema social complex, articulat amb la sensibilitat religiosa. Els seus fidels, anomenats Hinduistes, el conceben com un estil de vida i una cosmogonia, és la seva “**Sanatana Dharma**”. Els principals déus de l'Hinduisme són: **Brahma**, **Vishnú** y **Shiva**, però també n'hi ha molts que s'han anat estenent a l'Índia i altres zones, com ho són **Ganesha**, **Krishna**, **Kandarpa**, **Agni**, **Vayu**, per esmentar-ne alguns.

Sanatana Dharma: Camí etern o tradició
Brahma: El creador
Vishnú: El conservador
Shiva: El destructor, transformador
Ganesha: Cos humà amb cap d'elefant
Krishna: Reencarnació de Vishnú
Kandarpa: Déu de l'amor
Agni: Déu del foc
Vayu: Déu de l'aire

Brahma, Vishnú y Shiva⁴

Les persones que s'anomenen hindús tenen diferents formes de practicar a l'Índia i al món. La tradició Hinduista té una manera de veure la vida en què no hi ha conflicte, sinó al contrari, harmonia. Estableix que hi ha diferents formes i representacions del diví, això en relació amb **Brahman**. Això implica que la tradició compta amb diferents Déus, i que Déu té diferents noms i formes de representació, però, s'entén que en multiplicitat hi ha una relació amb la unitat de Déu, Brahm és aquest Déu, encara que pren diferents formes i noms.

Brahman: El suprem

Vedas: traducció literal significa sabiduria i la autoridad de la tradició Hinduista.

Els **Vedes**, que la seva traducció literal significa saviesa i autoritat de la tradició Hinduista, són els textos religiosos de l'Hinduisme, que s'identifiquen des de dos grans grups de textos: els srutii i els smriti. Els textos srutii estan inspirats per la divinitat dels sants, font primordial de l'espiritual hinduista. Consisteixen en quatre himnes, ensenyaments filosòfics, i instruccions que són recitades de forma oral.

· **Rig Veda:** Són els himnes dedicats als diferents déus.

· **Sama Veda:** són cants i melodies.

· **Yajur Veda:** Són les instruccions i fórmules dels rituals.

· **Atharva Veda:** Són els himnes associats al folklore.

Més endavant, el Vedes es veuen representats a **Upanishads** que es presenten en la seva gran majoria com converses entre professors i estudiants, aquestes qüestionen en un sentit més ampli els significats dels rituals i aprofundeixen els continguts dels Vedes centralitzat en la identitat entre **Atman** y **Brahman**.

Upanishads: La literatura de la saviesa.

Atman: Esperit humà

Brahman: Espiritu diví

Els **textos smriti** recullen organitzen i comenten la tradició, són posteriors als Vedes.

Alguns són:

· **Aranyakas:** Sentit filosòfic dels rituals dels Vedes.

· **Brahmana:** Explicació del perquè dels rituals vèdics.

· **Sutras:** Sentències interpretades com a regles.

· **Ramayana:** Conta la vida de Rama, príncep exiliat durant 14 anys, té la seva essència en els ensenyaments, virtuts i metes de la vida humana.

· **Mahabharata:** Poema que explica la història de la família Bharata i la seva lluita pel poder. És un text que exemplifica la història cultural de l'Índia, transmesa de generació a generació, però la seva importància rau en els ensenyaments que brinda per a la vida espiritual.

Sutras ⁵

Ramayana⁶

Mahabharata⁷

Ser hinduista significa:

1. Afirmar que el Brahman o el Diví sempre és present a l'univers de diferents maneres.
2. Que pren moltes vides per arribar a la realització.
3. Que les accions (**karma**) d'una persona a la seva vida, contribueixen al viatge de l'ànima a la vida següent. Entenent que tota acció en té la conseqüència.

Karma: L'energia derivada de les actes d'una persona durant la seva vida.

Doctrinas de l'Hinduismo

La tradició Hindú reflecteix la diversitat que l'Índia té, en la mesura que hi ha distinció cultural, d'idioma i de tradicions. La filosofia Hindú està dividida en escoles **ortodoxes** y les **heterodoxes**.

Ortodoxes: aquelles que accepten l'autoritat dels Vedas i els Upanishads com a fonament de vida.

Heterodoxes: Neguen totalment l'autoritat vèdica.

Darsanas: Doctrines.

A continuació es relacionen els 6 **darsanas** ortodoxes:

VEDANTA

És una filosofia ortodoxa basada en l'estudi de tres llibres com a pilar espiritual: **Upanishads**, el **Brahma-sutra**, en aquest cas orientats a la naturalesa de l'existència humana i l'univers metafísic el **Bhagavad Gita**, són 700 versos que fusionen adoració, acció i contemplació, amb consciència elevada, ensenyant el desaferrament com un mitjà per actuar; ja que l'acció interessada esclavitzava els individus amb els resultats i amb la mateixa existència. Aquest corrent afirma que l'Ésser viu en cadascun de nosaltres i que la nostra veritable naturalesa està en unitat amb l'Ésser Suprem. Rep el seu nom pel savi Veda Vyasa, que, segons la tradició, va recopilar gran part dels textos sagrats, avui anomenats vedes.

Upanishads: Veritats eternes percebudes internament Isa, Katha i Kena.

Brahma-sutra: o Vendanta-sutra resumeix les idees filosòfiques i espirituals dels Upanishads.

Bhagavad Gita: Cantar de Déu o Cant del Senyor.

IOGA

Disciplina de gran exigència mental i física que busca el desprendiment de l'ànima de tots els aspectes materials, mitjançant la meditació i la **prâna**, per assolir la saviesa, la pau i la llibertat interior. El seu text principal de guia és el Ioga Sutra "quan un reflexiona i concentra en el propi ésser coneix el món sencer",

Prâna: Respiració.

SANKHYA

Doctrina que cerca entendre l'alliberament espiritual i el coneixement transcendental, mitjançant el dualisme, fent una clara distinció entre consciència **purusha** i **prakriti**, com a dues realitats independents que influeixen en l'univers i que existeixen de manera paral·lela sense afectar-se entre si. És la base teòrica del Ioga i sol ser una filosofia atea, tenint en compte la seva teoria de les **gunas**, les quals expliquen els 3 modes de la matèria: **sattva**, **rajas**, **tamas**. Les algunes tenen rellevància en alguns moments del dia dels individus, però la interacció entre aquestes determinen el progrés i el caràcter de cadascú.

Purusha: Consciència

Prakriti: Matèria.

Gunas: Tres qualitats de les quals està compost l'univers.

Sattva: Guna de la bondat, compassió, calma i positivisme.

Rajas: Guna de l'activitat, el caos, la passió i la impulsivitat.

Tamas: Guna de la foscor, la ignorància, la mandra i el negativisme.

Mimansa Desig de saber, relacionada amb la reflexió o la investigació crítica dels vedes, vinculada amb l'ateisme. Aquesta escola no centra els seus ensenyaments en la presència d'un Déu suprem o creador; és un sistema d'interpretació vàedic, que pretén portar els individus a la il·luminació a la llum del Dharma mitjançant una sèrie de rituals de recta obligació que si són realitzats de la manera correcta, ajuden a mantenir l'harmonia del món i la consecució de les metes personals. Per a ells el Dharma no pot ser ensenyat des de la percepció o els raonaments sinó mitjançant mètodes acuradament elegits, a la llum de la interpretació literal dels veda, per la qual cosa amb el pas dels anys s'ha convertit en una doctrina d'una gran força intel·lectual.

Niaia Doctrina i sistema filosòfic hindú primordial per a l'anàlisi de la lògica i l'epistemologia, basant-se en plantejaments filosòfics i religiosos que busquen acabar amb el patiment humà per passar d'un estat d'ignorància a un estat de realitat i alliberament, des del coneixement. Un dels seus fruits més grans és l'elaboració en profund detall dels mitjans de coneixement coneguts com a **inferència**. Per a aquesta escola existeixen 4 mitjans de coneixement: **pratyaksha**, **anumana**, **upamana** i **shabda**, recolzats en discussions sobre psicologia, lògica, metafísica i teologia.

Tant la Niaia com la Vaisesika són sistemes aliats que fonamenta la seva creença en un Déu personal, pluralitat d'ànimes i un univers atòmic en constant moviment i transformació. Totes les persones que segueixen aquesta doctrina són motivades a desenvolupar i a aprendre el poder de raonar o argumentar per gaudir d'un gran intel·lecte que permeti portar una vida en rectitud de principis i valors.

Vaisesika Identificat pel naturalisme, una característica poc comuna als ensenyaments de l'Índia, així com la naturalesa de l'Ésser i la teoria atòmica de l'univers, és un complement doctrinal del **Niaia** que se centra a analitzar l'experiència. La base d'aquesta doctrina són els **Padarthas**. Aquesta doctrina afirma que la part més petita, indivisible i indestructible del món és un **anu**, i que totes els elements físics que ens envolten són una combinació d'àtoms de terra, foc, aire i aigua i que aquests àtoms són posats en moviment per la voluntat i el desig de Déu, a través de les forces invisibles dels mèrits i la moralitat.

Pratyaksha: Percepció.

Anumana: Inferència.

Upamana: Comparació.

Shabda: Testimoni.

Rajas: Guna de la activitat, el caos, la pasió y la impulsivitat.

Tamas: Guna de la oscuritat, la ignorancia, la pereza y el negativismo.

Padarthas: Plantejaments categoritzats relacionats amb propietats, atributs i coses existents, que donen significat a alguna cosa.

Anu: Àtom.

Hi ha també 3 corrents de doctrines heterodoxes, el Budisme, el Jainisme i Carvaka (considerada aquesta última com una filosofia materialista i atea). En el cas del budisme, és la segona religió més practicada a l'Índia. Els budistes no creuen en cap Déu suprem sinó en el desenvolupament d'habilitats mentals que propiciïn l'entesa a profunditat de l'univers. El Jainisme és una de les religions més antigues del món, de fa més de 10.000 anys, al capdavant de Mahavira, profeta precursor de la pau i la no-violència. El Carvaka és un sistema de creences basat en l'escepticisme i l'oposició de la religió i de les escriptures sagrades.

CALENDARI DE FESTIVITATS

L'hinduisme és la religió més estesa a l'Índia, per això gran part de les festivitats estan relacionades directament amb adeptes d'aquesta religió. **Les característiques principals de les festivitats són els colors, les danses, les desfilades,** vinculades directament amb el llegat i la riquesa cultural.

Per a l'hinduisme no hi ha millor ocasió per celebrar **la unió familiar i la construcció de comunitat i el bé comú**, que aquests moments tan especials i esperats a l'any.

A continuació s'esmenten algunes de les festivitats més importants:

Diwali És la festivitat índia més important, per als hindús l'any comença amb aquesta celebració al mes de novembre. També anomenat el **festival de les llums**, Durant el Diwali la gent sol donar regals, fer servir roba nova, compartir dolços i fer focs artificials. Les cases s'adornen amb llums, palmeres i cap al tard s'encenen espelmes. A la nit es fa un ritual molt especial en què s'obren les portes i finestres de les cases, s'encenen espelmes i llums d'oli amb la voluntat de donar la benvinguda a la Deessa Lakshmi perquè entri a casa i romangui-hi durant tot l'any, donant riquesa i gràcies a aquesta llar.

Se celebra en el mes de novembre.
Te una duració de cinc dies

El plat típic d'aquesta festa és el **Murgh Makhani**, és un pollastre amb mantega que s'acompanya amb el **Pulao Kashmiri**, que és un arròs amb fruites i fruits secs.

És tradicional desplaçar-se fins al riu Ganges però per a aquells que no poden fer-ho, a l'alba es renten els cabells o es banyen, com un ritual de purificació com si ho fessin al riu sagrat Ganges.

Diwali⁸

Diwali⁹

Festival del Camell de Bikaner

És una de les celebracions més importants de l'Índia i de la cultura Hindú, que dura dos dies i una nit i gira entorn dels camells. Aquests s'engalanen, se'ls banya, se'ls talla els cabells i se li col·loquen muntures acolorides. El festival es desenvolupa enmig de música i balls per animar locals i visitants, també es fan carreres de camells, espectacle de ball de camells (un dels més admirats pels assistents per la seva versatilitat i agilitat) i concurs de pentinats.

És un festival de dos dies

Tradicionalment, en dies previs al festival, es munyeix els camells i es preparen dolços típics amb la llet.

Festival del Camell de Bikaner ¹⁰

Makar Sankranti

És una celebració important per honrar la Mare Terra i la família, és per això que és de gran valor per als agricultors. La festivitat és plena de simbologia i rituals per recordar els avantpassats, celebrar l'arribada de la collita, purificar-se (és tradicional banyar-se en rius sagrats) i fer ofrenes com a mostra de comunitat i compartir amb gratitud entre famílies, amics i treballadors. Els hindús solen rebutjar coses que no utilitzen per donar pas a coses noves, atraient a la prosperitat a casa i recordant el valor de compartir amb els altres.

Es realitza al gener, al solstici d'hivern d'acord amb el cicle solar, en honor al Déu del sol (Súria) i a la mare terra (Saraswati Maa),.

El plat típic d'aquesta festivitat és arròs amb llet, bullit en una olla de fang, com a ofrena al Déu Sol. A l'antiguitat la principal activitat econòmica a l'Índia era el cultiu de l'arròs, al moment de la collita les famílies gaudien de bones finances que els ajudaven la resta de l'any, és per això que el plat típic commemora la bonança i la bona fortuna.

Makar Sankranti ¹¹

Cada 12 anys es realitza una de les peregrinacions més grans del món (**Kumbh Mela**), en el marc del Makar Sankranti, entre 40 i 100 milions de persones s'uneixen en aquesta celebració.

Aquesta festivitat, el 2017, es va incloure a la Llista Representativa del Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat.

Es fan volar estels i s'encenen fogueres enmig de cants i balls, és una celebració que evoca nous començaments, alegria i esperança.

Kumbh Mela: És un pelegrinatge multitudinari que es fa cada 12 anys a quatre llocs sants de l'Índia: Prayag, Haridwar, Ujjain i Nasik

Raksha Bandhan

Festival que posa en valor la família i la cultura. Se celebra l'amor entre germans i germanes mitjançant un ritual que simbolitza la protecció dels germans. Els homes compren regals i les dones lliguen un **rakhis** al canell dels seus germans, mentre il·luminen el seu rostre amb una espelma encesa i resen oracions de les escriptures sagrades per demanar protecció. La celebració exalta l'enllaç i la protecció que el germà jura cap a la germana.

La celebració també s'estén a amics i persones properes amb què es comparteix un vincle d'amistat i afecte.

El Gulab Janum és unes postres típiques per a aquestes dates, són bunyols fregits, remullats amb xarop de sucre i aigua de roses. El Kulfi és molt similar a un gelat refrescant i cremós a base de fruites fresques, fruits secs i espècies.

Rakhis: Un fil sagrat vermell

Rakhis¹²

Dussehra

Explica una llegenda que el Rei Rama va derrotar a Sri Lanka un dimoni amb 10 caps que havia segrestat la seva dona, és per això que el festival Dussehra se celebra cada any per commemorar el triomf del bé sobre el mal, enmig de cerimònies, rituals, obres de teatre, processons i fogueres en què es cremen figures, donant rellevància al poder purificador del foc.

El Dussehra marca l'inici de la temporada de festivals més multitudinaris a l'Índia, entre setembre i octubre, dura aproximadament 9 dies.

Dins dels plats típics d'aquesta celebració trobem: el Pollastre Vindaloo (curry típic de Goa, un dels més forts i picants que existeix), el curri de Xai Tikka Masala, les Samoses farcides, el Daal Tarka (és un guisat, un plat vegetarià a base de llenties), el Palak Paneer (guisat d'espínacs i formatge), Pollastre Tandoori, entre d'altres.

Durant la celebració se sol recrear la batalla entre Rama i Ravana (el dimoni de 10 caps), en aquesta el Rei dispara una fletxa amb una punta en flama a Ravana. Aquest és el moment cim doncs marca la victòria del Rei sobre les fosques forces de Ravana.

El festival se celebra amb algunes variacions a diferents llocs de l'Índia. Hi ha llocs que celebren la victòria de Sarasvati o Durga, qui també va lluitar amb un dimoni i el va vèncer al 10è dia. En aquest cas és una celebració que enalteix la feminitat, se solen fer danses típiques i submergir les figures de la Deessa Sarasvati al mar.

Dussehra¹³

Holi És la celebració més coneguda de l'Índia, de fet a moltes ciutats europees es fa una rèplica d'aquest gran esdeveniment que marca el final de l'hivern i l'inici de la primavera. Durant la celebració les persones es pinten amb **gual** simbolitzant l'alegria pel canvi d'estació. Els colors són representació viva del florir de la natura en aquesta important època de l'any, per a ells són els colors de la primavera i tenen gran rellevància el groc (pietat), el taronja (optimisme), el vermell (amor i puresa), verd (vitalitat) i blau (la calma).

El festival es desenvolupa durant dos dies en un ambient festiu i alegre, no hi ha distinció de castes, ni gènere, les persones surten al carrer a homenatjar la vida, a ballar, a tocar música i a celebrar que ha arribat aquest dia tan important.

Gual: Pols de colors

Holi¹⁴

Colors Holi¹⁵

Kamada Ekadashi (dejuni lunar vèdic)

És una celebració sagrada dedicada a Kamada, que es creu és l'encarnació de Vishnu. Per a l'hinduisme és molt important portar aquesta festa amb gran devoció ja que es diu que ajuda a eliminar els pecats, alliberar l'ànima d'esperits malignes, enfocar-se més a l'ésser i menys a fer i que porta èxit i prosperitat a les llars. Generalment es fa dejuni, es fan actes de caritat, es visiten els temples sagrats, es reciten himnes i oracions, per enfortir les pràctiques espirituals i generar una connexió més gran amb la divinitat.

Es realitzen uns rituals puntuals a primera hora del dia, com prendre un bany sagrat i iniciar la meditació. Després es prepara l'àrea de pregària, es vesteix de vermell l'altar i es neteja i santifica l'àrea, la neteja és vital en aquests rituals ja que mostra puresa, preparació i obertura pel que es rebrà. S'instal·la la imatge de la deïtat i es vesteix de groc per atraure la prosperitat i finalment es fan ofrenes enmig de cants i himnes.

Per a l'Hinduisme, fer **dana** és part de la seva filosofia, a Ekadashi és encara més important perquè es creu que mitjançant els oferiments Vishnu també és exaltat i les seves benediccions arriben a les famílies, si es fa d'una manera desinteressada.

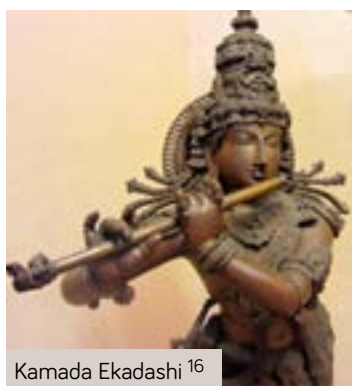

El Kamada Ekadashi inicia a les 5:30h i acaba a les 20:04h del dia següent. L'alba del darrer dia dona inici als rituals propis de la festivitat.

Durant la celebració es recomana abstenir-se de menjar arròs i menjar pesats, se suggereix menjar altres opcions més lleugeres, com a fruites i verdures de fàcil digestió, que nodreixen el cos i l'esperit així el sistema digestiu pot prendre un descans.

Dana: Actes de caritat

Kamada Ekadashi¹⁶

Maha Shivarati

Maha Shivaratri significa **“la gran nit de Shiva”**, és un dels dies més importants al calendari espiritual de l'Índia, es realitza en honor a aquest déu, un període considerat de gran moviment energètic que propicia una connexió espiritual més gran. Els fidels dejunen el dia anterior i romanen en vigília, en una posició recta, durant tota la nit, pregunten, fan meditació i ioga. Es realitzen una sèrie de rituals, depenent de cada regió, per invocar el perdó dels pecats, per celebrar que aquest dia Shiva es va tornar immòbil, com una muntanya, va aconseguir la seva cúspide espiritual. És un dia de celebració, els fidels pelegrinen fins al temple per ofrenar Shiva.

En alguns corrents, és considerat un dia de bona sort per a les dones, qui pregunten pels seus marits i fills, però especialment per a les dones solteres que solen resar per trobar un home tan bo com Shiva, un home perfecte. Però per a altres creients, aquesta nit és un acostament a la infinitat del cosmos, de l'univers i és l'oportunitat per experimentar-ho, tornar-se una unitat amb l'existència.

Se celebra entre febrer - març.

Aquest és el dia més fosc del mes “Shivaratri”, és un dia cridat en despertar espiritual, a descobrir la creació des del més ínfim i petit.

Shiva ¹⁷

PATRIMONI RELIGIÓS

Patrimoni Material

L'Índia té dos milions de déus i més de mil milions de persones que segueixen diferents religions, tradicions, dialectes, entre d'altres. El que és cert és que és un lloc que està custodiat per allò sagrat, els seus temples, paisatges, la naturalesa en si és un ressò de la saviesa hindú. Particularment l'hinduisme és practicat per més de 85% de la població total de l'Índia. Aquest ric país compta amb un patrimoni arquitectònic i cultural que enlluerna els visitants, a qui se'ls intenta ensenyar que els llocs sagrats i temples són les estades dels déus, dins d'aquests llocs s'instal·len les imatges divines o estàtues (murti), que són considerades imatges vives que guarden l'esperit del Déu que representa, és per això que es creu que quan en un temple l'estàtua s'esfondra o destrueix, vol dir que el Déu ha deixat aquest lloc, per tant deixa de ser sagrat. Segons la tradició hinduista, les estàtues no es fan amb finalitats artístiques, sinó amb el propòsit de despertar en els individus la

capacitat de la contemplació i la meditació, una meditació amb la mirada fixa a l'objecte, impertorbable, i la recerca de la connexió deïtat-subjecte.

Els hindús solen visitar els temples diàriament per aconseguir el “darshan” del seu Déu, vol dir la benedicció, es diu que les ofrenes i les oracions enforteixen la vida espiritual i la connexió amb la deïtat, així mateix referma el sentit de la caritat que han de tenir els creients, donar sense esperar i donar amb alegria. Les ofrenes que fan els fidels ajuden a alimentar milers de persones a l'Índia i han contribuït a la creació de diverses organitzacions benèfiques per assistir als més necessitats.

Alguns dels temples i construccions més importants per a l'hinduisme són:

Temple de Kailasha 18

Angkor Wat, Cambodja

Angkor Wat¹⁹

Fa part d'un conjunt monumental de temples ubicat a la ciutat d'Angkor. És un dels temples religiosos més coneguts i el més gran a nivell mundial, així com un dels més instagramejables. És un santuari consagrat a Visnú, amb una particularitat i és que està construït al bell mig d'un bosc envoltat per un llac d'uns 200 metres d'amplada. La seva imponent estructura s'alça enmig de la natura, que durant molts anys va cobrir el temple encara sense ser descobert després de quedar despoblat (a l'antiguitat es va assentar una civilització en aquest lloc).

Va ser declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO per la seva riquesa arquitectònica i arqueològica, les seves grans edificacions donen compte del pes de la història continguda en aquest indret en forma de muntanya, envoltat d'un imponent llac que fa de la vista una postal. És important esmentar que el temple, des de la seva antiguitat, solia estar dedicat al culte hinduista, fins que va passar a mans de monjos budistes, com es conserva avui dia. La seva estructura i passadissos estan pensats perquè els visitants puguin experimentar l'energia del temple.

A causa de la seva importància, les torres del temple figuren a la bandera del país.

Als seus inicis va ser un gran centre polític de l'imperi Jemer.

Li solien anomenar la ciutat hidràulica.

Va ser epicentre dels enregistraments de la pel·lícula Tomb Raider, basada en un videojoc.

Temples Khajuraho, Madhya Pradesh

Temple Khajuraho ²⁰

És un conjunt arquitectònic emmurallat, fet a partir de marès, compost d'uns 22 monuments que representen la cosmogonia hindú, la seva forma d'interpretar els fenòmens i la vida, cada temple està dedicat a un déu. Els temples estan recoberts de figures variades, des d'animals, humans, éssers mitològics fins a vegetals, que recreen escenes mitològiques, religioses i algunes una mica més particulars del dia a dia d'aquesta cultura. Alguns dels temples, com el Matangesvara s'usen avui dia com a lloc de culte. Kandariya Mahadeva és un dels més visitats perquè les seves escultures tenen representacions eròtiques que denoten gran part de la saviesa hindú. Aquest temple està dedicat a la figura del déu Shiva, el déu creador.

Els temples van ser declarats Patrimoni Mundial de la Humanitat l'any 1986, per la seva riquesa històrica, artística i arquitectònica.

Dins del complex també és possible trobar temples que corresponen a la religió jainista (religió d'origen hindú que no té deïtats).

A causa de l'auge turístic i la popularitat dels temples, avui dia ja és possible agafar vols locals des de Delhi o Bombai fins a l'aeroport de Khajuraho.

Temple Meenakshi Amman de Madurai

Temple Meenashi Amman de Madurai ²¹

És un gran complex de 14 torres, que endins compta amb monestirs, molt important per als creients ja que es diu que va ser allà on Lord Shiva es va transformar en Sundareswarar (el bell) i es va casar amb Parvati (Meenakshi, representa la fertilitat i l'amor), tots dos déus plenament venerats en l'hinduisme. És una de les meravelles de l'Índia que es va edificar sobre construccions anteriors d'uns 4.000 anys enrere. Compta amb més de 33.000 estàtues acolorides que adornen la construcció i es destaca pels dissenys pintats a mà en sostres i pilars.

Cada 12 anys es pinten les colorides estàtues de déus, dimonis i animals, en aquest gran temple.

El temple va ser reconstruït fa uns 250 anys després que fos destruït per conqueridors musulmans.

És un dels pocs temples a l'Índia dedicats a venerar una deïtat femenina, rep al voltant de 15.000 pelegrins diàriament.

Temple Meenashi Amman de Madurai - Detall ²²

Temple Meenashi Amman de Madurai - Detall ²³

Temple de Sri Venkateswara, Tirumala

Temple Venkateswara ²⁴

És un temple clàssic del sud de l'Índia amb grans torres que imiten la forma d'una piràmide. És un dels centres de pelegrinatge més freqüentats amb més de 60.000 visites diàries, en temporada baixa. El curiós d'aquest lloc és que es venera el déu Venkateswara, una encarnació de Vishnú, a la qual els visitants i pelegrins solen lliurar-li una ofrena molt particular, els cabells. Aproximadament 400 barbers es disposen diàriament al temple per tallar el cabell dels fidels, gest que simbolitza la despulla i el lliurament.

El temple, quatre vegades a l'any, subhasta els cabells recollits (unes 60 tones a l'any), i per això empreses especialitzades a fer perruques i trenes, acudeixen a aquest lloc per fer les seves millors licitacions que després aniran a Europa. Els beneficis es fan servir per al manteniment del temple, escoles i obres benèfiques.

Déu Venkateswara ²⁵

Temple Prambanan, Indonèsia

Templo Prambanan ²⁶

És un complex de 244 temples hinduistes consagrats a Trimurti, la trinitat de déus que regeixen l'ordre del món: Brahma (Creador), Visnú (Preservador) i Shivé (Destructor). Aquesta gran edificació va ser creada per reivindicar el retorn de l'hinduisme com a religió predominant en aquesta zona, és per això que Prambanan supera en grandària i diuen alguns que en majestuositat al temple budista més gran del sud-est asiàtic, Borobudur. A dia d'avui és un dels temples hinduistes més importants del món i de visita obligatòria pels seus paisatges, estructura i simbolisme. També forma part dels icònics llocs Patrimoni de la Humanitat.

Es recomana visitar-lo a primera hora del dia o cap al tard, són moments en què no hi trobem tants visitants.

Als estudiants, els fan un 50% de descompte a les entrades.

Temple Karni Mata, Rajasthan

Temple Karni Mata²⁷

Dedicat a la deïtat Durga (vinculada a la protecció: la deessa radiant), reencarnada a Karni Mata, que és una representació del poder del bé. El temple és un oratori amb habitants molt particulars, les rates, també anomenades **kabbas**. Més de 25.000 rates viuen i passen pel temple, no només això sinó que són considerades sagrades. La llegenda explica que aquests petits rosegadors són descendents de Karni Mata, que va prometre al déu de la mort, Yama, que a causa de no permetre que un dels seus fills ressuscités, des d'aquell moment tots els seus descendents serien rates. Cada matí els preveres a càrrec del temple disposen safates amb grans quantitats de fruites, verdures i bols plens de llet per alimentar les rates, aquest és un dels moments del dia més importants. Els fidels assisteixen amb gran devoció a portar les pregàries al temple i a compartir de manera directa amb aquests petits visitants.

El temple es troba obert al públic des de les 4h – 22h.

Al temple s'haurà d'ingressar descalç o com a màxim hauran d'usar mitges, si per temes d'higiene els visitants no volen trepitjar directament el terra.

Durant les temporades de març a abril i setembre a octubre se sol rebre un gran volum de visitants, ja que són mesos de celebracions religioses.

Kabbas: Rates sagrades

Aquella persona que per alguna distracció fereix, trepitja o mata una de les kabba, haurà de lliurar al temple una estàtua d'or o plata en forma de rata.

Trobar-se amb una rata blanca és símbol de bona sort.

Temple Akshardham, Nova Delhi

Temple Akshardham 28

És el temple hinduista més gran i més bonic del món, ubicat a Nova Delhi, obert al públic el 2005 i dedicat a Swaminarayan (religiós hinduista), Sita, Rama, Krishna, Parvati i Lakshmi. És reconegut per la seva majestuositat i bellesa, viva representació de la cultura, l'art, l'espiritualitat i la història de l'Índia. El temple està fet amb marbre blanc i pedra rosa al seu interior; materials que simbolitzen la puresa i la pau, recreant l'entorn ideal per venerar déus i personalitats importants de la cultura índia. Per als fidels aquest lloc és una llar temporal de Déu a la terra és per això que en visitar el temple solen caminar en el sentit de les agulles del rellotge al voltant, intentant fer circumval·lacions (pradakshinas) en senyal de respecte i indicant que Déu és el centre de la vida, així com altres rituals que permeten acostar-se espiritualment a les deïtats allà venerades.

El temple està obert al públic de dimarts a diumenge, de 9:30h fins les 20h, amb dues cerimònies a les 10h i a les 18h

L'accés és gratuït, però no es pot accedir amb mòbils, càmeres o dispositius electrònics.

Després de la posta del sol realitzen un espectacle de llums i so en una de les majestuoses fonts del temple.

Narayan Sarovar; és un cos d'aigua sagrada que envolta el temple, però el curiós d'aquest és que és la formació de 151 rius i llacs de la zona que també són considerats sagrats.

Temple del Sol de Konarak, Índia

Temple del Sol Konarak²⁹

Declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO el 1984, és un temple amb un gran interès cultural per la seva arquitectura i els seus impecables dissenys en marès. Té una gran estructura que simula una carrossa, amb 7 cavalls tallats en pedra i 24 rodes llaurades, dedicada al **Surya**. El temple ha passat per un gran procés de restauració des que va ser descobert, algunes parts no han suportat el pas del temps, no només pel deteriorament sinó perquè durant els temps de conquesta es va donar ordre de destruir gran part dels temples hinduistes, per part dels sultans, per la qual cosa avui dia es poden veure ruïnes d'algunes altres edificacions i monuments que contenia el complex. El temple és en si una joia arquitectònica majestuosa, adornada per escultures finament tallades que en ressalten el valor artístic i paisatgístic.

El millor moment per anar al temple és durant l'hivern, de novembre a febrer.

El temple té una gran col·lecció d'escultures d'animals, divinitats, escenes mítiques, entre d'altres que solen anomenar l'atenció pel seu contingut sensual, diu una llegenda que van ser creades per provar la fe dels visitants.

Surya: déu del sol

Temple Sri Virupaksha, Hampi, Índia

Temple Sri Virupaksha ³⁰

És un centre d'adoració i peregrinació dedicat al **Lord Virupaksha**. Es diu que està en funcionament des del moment de la seva posada en marxa al segle VIII i fa part de les estructures de l'imperi Vijayanagar, que són aproximadament unes 1.600 a tot el territori de Hampi, lloc que avui és Patrimoni de la Humanitat des de 1986. Les dates preferides pels visitants i turistes són: al desembre quan se celebra la unió matrimonial entre Shiva i la deessa Pampa i al febrer quan se celebra la festa anual de les carrosses, una celebració que reuneix un mar de devots per acompanyar a processó, enmig de trompetes i platerets, a les deïtats més rellevants de cada regió.

El temple originalment era un santuari i amb el passar del temps es va convertir en un imponent temple.

Tots els llocs patrimonials de Hampi han estat reconeguts per la UNESCO.

Lord Virupaksha: déu i patró dels governants), una de les encarnacions del déu Shiva.

Altres llocs hinduistes inscrits a la UNESCO

- Temple Preah Vihear, Cambodja
- Temple Sambor Prei Kuk, Cambodja
- Grutes Ellora, Índia
- Conjunt de monuments de Mahabalipuram, Índia
- Conjunt de Monuments de Hampi, Índia - Temple de Virupaksha i Temple de Vithala
- Conjunt de Monuments de Khajuraho, Índia - Temple de Kandariya Mahadev
- Grutes d'Elefanta, Índia
- Grans temples vivents cholas, Índia - Temple de Brihadeeswarar
- Conjunt monumental de Pattadakal, Índia
- Qutb Minar i els seus monuments (Delhi), Índia -
- Temple Kakatiya Rudreshwara (Ramappa), estat de Telangana, Índia
- Conjunts sagrats dels Hoysalas, Índia
- Temple de Brihadeeswarar a Thanjavur, Índia
- Temple de Brihadeeswarar a Gangaikonda Cholapuram, Índia
- Temple de Chennakesava a Belur, Índia
- Vall de Katmandú, Nepal - Temple de Patan
- Vat Phu i antics poblements annexos del paisatge cultural de Champasak, República Democràtica Popular Lao
- Antiga ciutat de Polonnaruwa, Sri Lanka - té alguns temples hindús però és reconegut com a hinduista
- Santuari My son, Vietnam

Patrimoni Immateral

Rituals, tradicions i alimentació

Símbol Om Representa el Déu impersonal Brahman, així com l'univers i allò essencial. És una síl·laba sagrada que és usada tradicionalment com un mantra, un cant o una oració vibrant.

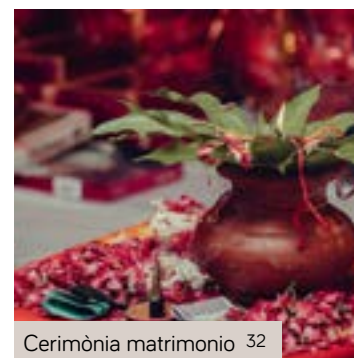
Puges Són oracions en honor a les deïtats, mantres cantats amb gran devoció i alegria, enmig de danses, que solen realitzar-se durant certs moments del dia als temples, l'inici d'una licitació s'anuncia amb campanes o gongs. Es diu que entre més sorollosos es fan, hi ha més possibilitats que el déu els escolti i pugui posar la seva mirada sobre tots els reunits en el temps i així concedir-los la benedicció.

Peregrinar Per als hindús aquesta pràctica té molta importància. Anar a un lloc sagrat no és només una mostra de fidelitat sinó una manera de donar sentit a la pròpia vida a partir dels sacrificis i els esforços físics i mentals que cal dur a terme per anar a trobar la divinitat. La importància rau a superar la pròpia condició humana i és per això que a llocs com l'Índia, on predomina aquesta religió, anualment es mobilitzen milions de pelegrins per rendir culte, agrair i encomanar desitjos especials als seus déus. A l'Índia no només es consideren sagrats els temples on habiten les ànimes dels déus, sinó altres espais i llocs que inspiren divinitat i experiències de transformació tant a locals com a visitants. Hi ha 7 rius sagrats, especialment el riu Ganges, és el cos d'aigua més sagrat que hi ha, es diu que és nascut dels cabells de Shiva. Llocs per on desemboquen o envolten els rius, són especialment venerats per la població i en festivitats molt puntuals, com és el cas del Kumbh Mela, els fidels solen realitzar peregrinacions per dur a terme diversos rituals i submergir-se a les aigües sagrades per a la purificació de les ànimes.

Noces És un dels esdeveniments més importants a l'Índia. Són celebracions que es realitzen durant diversos dies i solen estar plenes de simbolisme, color i rituals sagrats, per segellar no només la unió de la parella sinó també, i encara més important, la unió de les famílies, és per això que el pare i la mare de la núvia, són els encarregats d'escollir el candidat idoni per a la filla. Durant les noces, la núvia es canvia de vestit en diverses ocasions, però per a la cerimònia principal sol portar vestidures vermelles amb adorns en or i pedres precioses i el nuvi vestit amb brodats tradicionals i colorits. La cerimònia inclou danses, lectura de textos sagrats, adoració a un déu, entre d'altres.

Cerimònia matrimoni 31

Cerimònia matrimoni 32

La dieta en l'hinduisme

Caracteritzada principalment per ingredients com el peix, l'arròs, el iogurt i una gran varietat de llegums i verdures. És important esmentar que per als hindús les vaques són sagrades, són la simbologia de la mare terra. Tot i que al voltant del 20% de fidels de l'hinduisme segueixen el vegetarianisme, l'altra gran majoria té una dieta que inclou el consum de xai o pollastre.

La seva gastronomia està basada en colors, sabors i aromes variats que exalten la seva cultura i tradicions. L'arròs, el blat, els cigrons, les llenties, l'albergínia, la coliflor i la ceba i el tomàquet són alguns dels aliments més usats als seus plats. El seu menjar també és molt especiat, afegeix sabor, frescor i color als platets. Algunes de les espècies més usades són: el curri (aporta un sabor dolç, picant i intens en plats amb carn, verdures i arrossos), el cardamom (negre: fort i fumat i el verd: suau i dolç), la cúrcuma (aporta color i dolçor), el comí (en llavors torrades o mòltes, és fort i amarg) i la canyella (versàtil per a plats dolços o salats, també s'usa en begudes i rebosteria).

Àpat vegetarià 32

Atres recursos

[Recomanacions de filmografia de l'hinduisme](#)

[Podcast Avui Parlem de Creure: Hinduisme](#)

Referències d'imatges

Foto Portada "[Templo Hinduista](#)" per [Sonika Agarwal](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

1. "[Dios Ganesha](#)" per [Jayanth Muppaneni](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

2. "[The Vedas are scriptures of Hinduism](#)" per [Ms Sarah Welch](#) sota llicència [CC BY-SA 4.0](#)

3. "[Uttarakhand](#)" per [Soraj Tomer](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

4. "[Brahma, Vinshu and Shiva seated on lotuses with their consorts](#)" per "[desconocido](#)" material guardat al [Victoria and Albert Museum](#) i que es troba sota [Domini Públic](#)

5. "[Los catorce sueños auspiciosos de Devananda que predicen el nacimiento de Mahavira: Folio de un manuscrito de Kalpasutra](#)" per autor desconegut, material guardat al MET Museum i que es troba sota [Domini Públic](#)

6. "[Battle at Lanka, Ramayana](#)" per Sahib Din guardat a la British Library, material que es troba sota [Domini Públic](#)

7. "[Krishna and Arjun on the chariot](#)" per anònim material que es troba sota [Domini Públic](#)

8. "[Divali Candles](#)" per [siddharthav](#) sota llicència [CC BY 2.0](#)

9. "[Celebración Diwali](#)" per [Abhinav Bhardwaj](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

10. "[Bikaner Camel Festival 2020](#)" per [Meetu1980](#) sota llicència [CC BY-SA 4.0](#)

11. "[6 images Makar Sankranti collage](#)" per [Ms Sarah Welch](#) sota llicència [CC BY-SA 4.0](#)

12. "[Elementos de Raksha Bandhan](#)" per [Paras Kaushal](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

13. "[Dussehra \(5\)](#)" per [Birte Fritsch](#) sota llicència [CC BY 2.0](#)

14. "[Celebración Holi](#)" per [bhupesh](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

15. "[Colores Holi](#)" per [Prchi Palwe](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

16. "[Bronze figure of Krishna with a flute in hand](#)" per [AnshumanF](#) sota llicència [CC BY-SA 3.0](#)

17. "[Shiva Statue at Kachnar City Jabalpur, Madhya Pradesh, India](#)" per [Hshukla](#) sota llicència [CC BY-SA 3.0](#)

18. "[Le Vimana du temple de Kailasha \(Ellora, Inde\)](#)" per [Jean-Pierre Dlabéra](#) sota llicència [CC BY 2.0](#)

19. "[Angkor Wat](#)" per [AllPhoto Bangkok](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

20. "[Templos Khajuraho](#)" per [Varun Pyasi](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

21. "[An aerial view of Madurai city from atop of Meenakshi Amman temple](#)" per [எஸ்ஸுராஜ்](#) sota llicència [CC BY-SA 3.0](#)

22. "[A gopuram of the Meenakshi temple, Madurai, seen from a distance \(3\)](#)" per [Richard Mortel](#) sota llicència [CC BY 2.0](#)

23. "[Meenakshi Temple](#)" per [Ashok Prabhakaran](#) sota llicència [CC BY-SA 2.0](#)

24. "[Facade of Tirumala Venkateshwar garbhagriha in the background](#)" per [Nikhilb239](#) sota llicència [CC BY-SA 4.0](#)

25. "[Lord Venkateswara](#)" per [Kalyan](#) sota llicència [CC BY-SA 2.0](#)

26. "[Templo Prambanan](#)" per [Fadhila Nurhakim](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

27. "[Karni Mata Temple, Deshnok](#)" per [Pablo Nicolás Taibi Cicare](#) sota llicència [CC BY 2.0](#)

28. "[Swaminarayan Akshardham Temple which is situated in New Delhi](#)" per [vaibhav shukla](#) sota llicència [CC BY-SA 3.0](#)

29. "[Konarak-jagamohan](#)" per [Nataraja-Shiva](#) sota llicència [CC BY-SA 1.0](#)

30. "[Virupaksha Temple](#)" per [Hakri's](#) sota llicència [CC BY 2.0](#)

31. "[Matrimonio](#)" per [Jayesh Jalodara](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

32. "[Detalle matrimonio Hinduista](#)" per [Awesome Sauce Creative](#) sota la [Llicència Unsplash](#)

33. "[Vegetarian Meal Andhra style](#)" per [Pritya Books](#) sota llicència [CC BY 2.0](#)